

**6. ULUSAL YABANCI DİL EĞİTİMİ
KURULTAYI**

ÖZETLER

Organizasyon Komitesi

ONUR KURULU

Prof. Dr. İlker Hüseyin ÇARIKÇI

Prof. Dr. Nihat AYYILDIZ

Prof. Dr. Arif SARIÇOBAN

DÜZENLEME KURULU

Doç. Dr. Oya TUNABOYLU BÜYÜKYAVUZ

Doç. Dr. Sevim ÖZDEMİR

Dr. Öğr. Üyesi Kağan BÜYÜKKARCI

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ÖNAL

Arş. Gör. Dr. Gül ŞEN YAMAN

Öğr. Gör. Gülin ZEYBEK

Öğr. Gör. Nihan ERDEMİR

Arş. Gör. Derya COŞKUN

Arş. Gör. Rümeyza PEKTAŞ

TEKNİK DESTEK

Uthman AHMAD MUHAMMAD

Kurultayın Web Sitesi: <http://kongre.sdu.edu.tr/6yabancidilegitimi/>

Yabancı Diller Eğitimi Bölümü Web Sitesi:

<http://egitim.sdu.edu.tr/tr/bolumler/yabanci-diller-egitimi-bolumu-305s.html>

Katkılarından dolayı,

Süleyman Demirel Üniversitesi Rektörlüğüne,

Eğitim Fakültesi Dekanlığına,

Amerikan Büyükelçiliğine,

Cambridge Yayınevine,

MacMillan Yayınevine,

Ardem Dil Merkezine,

Isparta Belediyesine,

Eğirdir Belediyesine,

Yıldırım Şekerlemeye

teşekkür ederiz.

PROGRAM

13 Eylül 2018 - Prof. Dr. Lütfi Çakmakçı Kültür Merkezi

09.00-10.00: Kayıt Prof. Dr. Lütfi Çakmakçı Kültür Merkezi Fuaye Alanı

10.00-11.00: Açılış

- SDÜ Oda Orkestrası Eser Dinletisi
- Doç. Dr. Nazlı BAYKAL – Eğitim Fakültesi Dekan Yardımcısı / Yabancı Diller Eğitimi Bölüm Başkanı
- Prof. Dr. Nihat AYYILDIZ – SDÜ Rektör Yardımcısı / Eğitim Fakültesi Dekanı
- Prof. Dr. Arif SARIÇOBAN (Selçuk Üniversitesi)
- Dr. Öğretim Üyesi Ahmet YILDIRIM (Isparta Milli Eğitim Müdürü)

11.00-11.15 KAHVE ARASI

11.15-12.35 - Ölçme ve Değerlendirme

Oturum Başkanı: Doç. Dr. Oya TUNABOYLU BÜYÜKYAVUZ

- Prof. Dr. Dinçay KÖKSAL (Çanakkale 18 Mart Üniversitesi)
- Prof. Dr. İsmail Hakkı MİRİCİ (Yakın Doğu Üniversitesi)
- Prof. Dr. Şevki KÖMÜR (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi)
- Doç. Dr. Rana Yıldırım (Çukurova Üniversitesi)

12.45-14.00: ÖĞLE YEMEĞİ- Doğu Yerleşkesi A Yemekhanesi

14.00-16.00 - Yabancı Dil Öğretmeni Yetiştirme Programları ve Sorunları

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Arda ARIKAN

- Prof. Dr. Arif SARIÇOBAN (Selçuk Üniversitesi)
- Prof. Dr. Aysun YAVUZ (Çanakkale 18 Mart Üniversitesi)
- Prof. Dr. Belma HAZNEDAR (Boğaziçi Üniversitesi)
- Prof. Dr. Mehmet TAKKAÇ (Atatürk Üniversitesi)
- Doç. Dr. Onur KÖKSAL (Selçuk Üniversitesi)
- Dr. Öğretim Üyesi Bengü AKSU ATAÇ (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi)

16.00-16.15: KAHVE ARASI

16.15-17.15 - *Kültürler Arası İletişim Yetisi*

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Mehmet TAKKAÇ

- Prof. Dr. Çiler HATİPOĞLU (ODTÜ)
- Doç. Dr. Özkan KIRMIZI (Karabük Üniversitesi)
- Dr. Öğretim Üyesi Ahmet Selçuk AKDEMİR (Fırat Üniversitesi)

17.15-01.00 - GALA YEMEĞİ - Eğirdir Belediyesi Tesisleri

14 Eylül 2018 - Prof. Dr. Lütfi Çakmakçı Kültür Merkezi

10.00-11.20 - *Yöntem Sonrası Dönem Tartışmaları*

Oturum Başkanı: Doç. Dr. Rana YILDIRIM

- Prof. Dr. Arda ARIKAN (Akdeniz Üniversitesi)
- Doç. Dr. Filiz YALÇIN TILFARLIOĞLU (Gaziantep Üniversitesi)
- Doç. Dr. Mustafa ŞEVİK (Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi)
- Dr. Öğretim Üyesi Dilek İNAL (İstanbul Üniversitesi)

11.20-11.35: KAHVE ARASI

11.35-12.35 - *Öğretmen Yetiştirenlerin Nitelikleri*

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Aysun YAVUZ

- Prof. Dr. Mehmet DEMİREZEN (Ufuk Üniversitesi)
- Doç. Dr. İskender Hakkı SARIGÖZ (Gazi Üniversitesi)
- Doç. Dr. Nalan KIZILTAN (19 Mayıs Üniversitesi)

12.45-14.00: ÖĞLE YEMEĞİ- Doğu Yerleşkesi A Yemekhanesi

14.00-15.00 - *Mesleki Gelişim*

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Dinçay KÖKSAL

- Prof. Dr. Birsen TÜTÜNİŞ (İstanbul Kültür Üniversitesi)
- Prof. Dr. Derin ATAY (Bahçeşehir Üniversitesi)
- Doç. Dr. Oya TUNABOYLU BÜYÜKYAVUZ (Süleyman Demirel Üniversitesi)

15.00-15.15: KAHVE ARASI

15.15-15.55 - *Öğretmenlik Uygulama Derslerine İlişkin Sorunlar*

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Mehmet DEMİREZEN

- Doç. Dr. Gonca YANGIN EKŞİ (Gazi Üniversitesi)
- Dr. Öğretim Üyesi Ayfer SU BERGİL (Amasya Üniversitesi)

15.55-16.10: KAHVE ARASI

16.10-17.00 – Kapanış, Mini-Grant Çekilişi ve Sonuç Bildirgesinin Hazırlanması

Ön elemelerden geçen ve kriterleri sağlayan öğretmenler arasından kurultayın fikir babası Prof. Dr. Arif SARIÇOBAN hocamız hibe çekilişini yapacaktır. Oturum başkanlarının başkanlığında panelistler ve katılımcılar her bir oturum için salonda toplanıp ilgili oturumun sonuç bildirgesi hazırlayacaklardır.

Yabancı Dil Sınavlarında Kültürel Yanlılığın Sınav Performansına Etkisi

Prof. Dr. Dinçay KÖKSAL

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
koksal.dincay@gmail.com

Bu sunumun ana odak noktası, dil sınavlarında genellikle göz ardı edilen kültürel önyargı/yanlılık konusudur. Hepimiz öğretim ve öğrenme sürecinde değerlendirmenin önemini farkındayız. Değerlendirmede kültürel geçerlilik ve geçerliliğe karşı bir tehdit olarak kültürel yanlılık konusu, öncelikle ele almamız gereken önemli bir sorundur. Bazı sosyokültürel gruplardan öğrenciler eğer hedef kültürle ilgili yetersiz bilgi birikiminden dolayı bir test ögesine doğru cevap veremezse, bu test ögesinin kültürel açıdan yanlı olduğu söylenebilir. Bu tür testler, öğrencilerin motivasyonu ve performansı üzerinde olumsuz etkiye sahiptir. Dil eğitimi sürecinde yeterince üzerinde durulmayan ya da çoğunlukla göz ardı edilen kültür boyutunun sınavlarda karşımıza çıkması dil yeterlilik sınavlarında sorun oluşturmaktadır. Ulusal ve uluslararası standart testlerde kültürel yanlılık içeren bazı öğelere bu sunumda dikkat çekilecek ve sınıf temelli dil değerlendirmesinde dilsel ve kültürel yanlılığı en aza indirmenin ve kültürel geçerliliği en üst düzeye çıkarmanın yolları konusunda bazı çözümler önerilecektir.

Özgeçmiş

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesinde İngiliz Dili Eğitimi ve Uygulamalı Dilbilim profesörü olan Dinçay KÖKSAL, çeşitli kurumlarda İngilizce öğretmiş; pek çok yüksek lisans ve doktora tezleri yürütmüş; Eğitim Araştırmaları Derneğini kurmuş; bir Avrupa Birliği Dil Projesi yönetmiş (EU+I and Redinter); birçok uluslararası konferans düzenlemiştir. Bununla birlikte uluslararası konferans ve kongrelerde sunulmuş pek çok bildirisi ve uluslararası dergilerde yayınlanmış makaleleri bulunmaktadır. Ayrıca Prof. Dr. Dinçay KÖKSAL'ın çeviri öğretimi ve kültürlerarası iletişim konularında pek çok kitabının yanı sıra iki adet çevirisini yapmış olduğu kitap bulunmaktadır.

Eğitim Surecini Değerlendirme Ölçütleri Nasıl Belirlenmeli?

Prof. Dr. İsmail Hakki Mirici

*Yakın Doğu Üniversitesi
hakkimirici@gmail.com*

Ülkemizde her ne kadar AB normları ve sistemi benimsenmiş gibi gösterilse de neoliberal bir ekonomiye dayalı eğitim politikaları uygulanmaktadır. Özel okulların eğitimde inisiyatifi eline aldığı bu süreçte veli ve öğrenci müşteri olarak görülmekte ve sistem bu müşteri kitlesinin gözünü boyamaya odaklanmaktadır. Sınava dayalı eğitim sistemimiz de ne yazık ki bu yanı sıra çanak tutmaktadır. Hâlbuki dünyada eğitim daha ciddi ve uzun vadeli bir biçimde ele alınmaktadır. Yeni küresel ekonomi içerisinde bireylerin aldıkları eğitim sayesinde ayakta kalabilmesi için gereken en iyi 5 eğitim yeniliği; (1) beceriler, (2) öğretmenler, (3) teknoloji, (4) devlet dışı aktörler ve (5) akreditasyon olarak tanımlanmaktadır (Winthrop, & Shankar, 2016). New York'ta gerçekleşen en son Birleşmiş Milletler Genel Kurulu toplantılarında, Uluslararası Eğitim Fırsatları Finansmanı Komisyonu, küresel eğitimi "Öğrenen Nesil" başlıklı yeni raporunda Otomasyona geçiş nedeniyle, 2030 yılına kadar şu anki işlerin 2 milyarının-ya da- yarısının yok olmasının beklendiğini ve 2030 yılına kadar şu anki hızımızda ilerlemeye devam edersek, 800 milyondan fazla genç insan, yeni ekonomi içerisinde ayakta kalmak için gereken ortaöğretim becerilerine sahip olmayacağını ortaya koymaktadır. Freiburger (2017), 21. yüzyıl eğitiminde öne çıkan aşağıdaki 5 eğilimden bahseder:

- 1) Uygulama İnovasyonu ve Oyunlaştırma
- 2) Dijital Okur-Yazarlık
- 3) Kütüphane Medya Uzmanları
- 4) Öz-Yönetimli Mesleki Gelişim
- 5) İşbirlikçi Öğrenme

Bu çalışmada gelişmekte olan ülkelerin eğitim beklentileri ve küresel gerçekler irdelenerek, eğitimin hangi ölçütlere ve gerçeklere göre değerlendirilmesi gerektiği tartışılmaktadır.

Anahtar sözcükler: Neoliberal eğitim sistemi, küresel eğitim gerçekleri, eğitimden beklentiler, değerlendirme ölçütleri

Özgeçmiş

Prof. Dr. Mirici, Yakın Doğu Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Dekanıdır. Otuz yılı asan bir süre Gazi Üniversitesi, Kırıkkale Üniversitesi, Akdeniz Üniversitesi ve Hacettepe Üniversitesi'nde lisans, yüksek lisans ve doktora düzeyinde dersler vermiş; Hazırlık Sınıfları Koordinatörlüğü, Ana Bilim Dalı Başkanlığı, Bölüm Başkanlığı, Yüksek Okul Müdürlüğü ve Senato Üyeliğı gibi çeşitli idari görevlerde bulunmuştur. 2018 yılı Ocak ayında Hacettepe Üniversitesinden emekliye ayrılarak, Yakın Doğu Üniversitesi'ndeki görevine başlamıştır. Chicago Eğitim Ataşeliğı ve World Council for Curriculum and Instruction (WCCI) Dünya Konseyi Başkanlığı görevlerinde bulunmuştur. Avrupa Konseyi'nde Avrupa Dil Portfolyosu Türkiye Koordinatörü olan Prof. Dr. Mirici, İngilizcenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi, Öğretmeni Eğitimi, Yabancı Dil Eğitiminde Avrupa Politikaları ve Uygulamaları konularında akademik çalışmaları bulunmaktadır.

Hizmet Öncesi İngilizce Öğretmen Adayların Ölçme Değerlendirme Öz-Yeterlik Algıları ve Uygulamadan Yansımalar

Prof. Dr. Şevki KÖMÜR
Öğretim Görevlisi Mehmet ABİ

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
coal@mu.edu.tr

Hizmet Öncesi İngilizce Öğretmen Adaylarının edindikleri teorik bilgileri uygulamaya aktarma konusunda sıkıntı yaşadıklarını söylemek yanlış olmayacaktır. Özellikle ölçme ve değerlendirme gibi karmaşık ve çok sayıda faktörün rol aldığı süreçlerde bu durum daha da belirgin hale gelmektedir. Bu doğrultuda, 2017-2018 Akademik Yılında Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi, İngiliz Dili Eğitimi Bölümünde eğitimlerine devam etmekte olan öğrencilere Ölçe-Değerlendirme konusunda kendi öz-yeterlikleri ile ilgili algıları ve bu alandaki bilgilerini uygulamaya aktarmadaki başarıları arasındaki ilişkiyi inceleyebilmek için senaryo tabanlı bir uygulama yapılmıştır. Çalışmada toplanan veriler nitel olarak analiz edilmiş ve elde edilen sonuçlar sunulmuştur.

Özgeçmiş

Prof. Dr. Şevki KÖMÜR, Lisans, Yüksek Lisans ve Doktora eğitimini Atatürk üniversitesinde tamamlamıştır. 1994 yılında İngilizce Okumanı olarak Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Yabancı Diller Bölümüne geçiş yapmıştır. 1998 yılında Fen-Edebiyat Fakültesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümünde Araştırma Görevlisi olarak göreve başlayan Prof. Dr. Şevki KÖMÜR askerlik görevinin ardından Eğitim Fakültesi İngiliz Dili Eğitimi Anabilim Dalı'na Yardımcı Doçent olarak atanmış ve 2012 yılında İngiliz Dili Eğitimi alanında Doçent, 2018 yılında da aynı alanda Profesör olmuştur. Halen Prof. Dr. Şevki KÖMÜR, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Yabancı Diller Eğitimi, İngiliz Dili Eğitimi Anabilim Dalı Başkanlığını yürütmektedir. Dil Becerilerinin Öğretimi, Yabancı Dil Öğretiminde Ölçme-Değerlendirme ve Öğretmen Eğitimi çalışma alanları arasındadır.

İngilizce Öğretmeni Adaylarının Öğrenme Fırsatlarının Öğretmenlik Alan Bilgisi Testi Bağlamında İncelenmesi

Doç. Dr. Rana YILDIRIM

*Çukurova Üniversitesi
ranayi@gmail.com*

Bu çalışmanın amacı, öğrenme fırsatı (Opportunity to Learn) kavramını İngiliz Dili Eğitimi Anabilim dalında öğrenim gören öğretmen adaylarının öğretmen olarak atanmak için girmek zorunda oldukları merkezi bir sınav olan Öğretmenlik Alan Bilgisi Testi (ÖABT) kapsamında incelemektir. Araştırmanın örneklemi bir devlet üniversitesinin ilgili anabilim dalında öğrenim gören öğrencileri oluşturmaktadır. Veriler, doküman analizi, anket ve görüşme yoluyla toplanmıştır. Araştırmada, ÖABT'nin içeriği ile öğretmen adaylarına üniversitede sunulan öğrenme fırsatı arasındaki ilişki, öğrenme fırsatı kavramının “içerik” boyutu açısından incelenmiştir. Araştırma, öğretmen adaylarının ÖABT’de başarılı olmak için gereken öğrenme fırsatına sahip olmadıklarını ve söz konusu test ile öğretim programı arasında uyum bulunmadığını ortaya koymaktadır.

Özgeçmiş

Lisans eğitimini İngiliz Dili Eğitimi alanında Uludağ Üniversitesinde tamamlayan Doç. Dr. Rana Yıldırım ilk yüksek lisans derecesini Çukurova Üniversitesinden, ikinci yüksek lisans derecesini ve doktora derecesini aynı alanda İngiltere’deki Aston Üniversitesinden almıştır. Halen Çukurova Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İngiliz Dili Eğitimi Anabilim Dalında öğretim üyesi olarak çalışan Doç. Dr. Yıldırım’ın başlıca çalışma alanları, hizmet öncesi ve hizmet içi öğretmen eğitimi, çocuklara yabancı dil öğretimi, üstün yetenekli çocuklara yabancı dil öğretimi ve sınıf içi etkileşim ve sınıf söylemidir.

Yabancı Dil Öğretmeni Yetiştirme Programları Ve Sorunları

Prof. Dr. Arif SARIÇOBAN

Selçuk Üniversitesi
saricobanarif@gmail.com

Uluslararası arenada ekonomik, sosyal ve kültürel alanda ilişkilerin daha da arttığı günümüzde bu ilişkileri düzenleyici ya da gerçekleşmesinde en önemli faktör olan ortak iletişim dili olan İngilizceyi öğrenmek ve öğretmek kaçınılmaz bir gereklilik halini almıştır. Dolayısıyla, ülkemizde İngilizce öğrenmeye yönelik talepler de buna paralel olarak artış göstermektedir. Peki, yabancı dili öğretecek olan kurumların yani görev yaptığımız üniversiteler ve ilgili anabilim dallarının eğitim öğretim faaliyetlerinde hedef aldıkları öğretmen kitlesi konusunda bir tutarlılık söz konusu mudur? Üniversiteler hangi öğretim kademesine yabancı dil öğretmeni yetiştirmektedir? İlköğretime mi, orta öğretime mi yoksa yükseköğretime mi? İşte daha baştan amacına uygun programlar hayata geçirilmemişken, mevcut programlar ile bu sorunu halletmek kolay mıdır? Bu durum şüphesiz tatmin edici olmaktan bir hayli uzaktır, çünkü ülkemizde şu ana kadar bu konuda sürdürülebilir, tutarlı ve güvenilir bir eğitim politikası ortaya konulmamış sadece Milli Eğitim Bakanlığı. Yabancı Dil Eğitimi ve Öğretimi Yönetmeliği'nin İkinci Bölüm 5. Maddede belirtildiği "Örgün, yaygın ve uzaktan öğretim kurumlarındaki yabancı dil eğitimi ve öğretiminin amacı, Millî Eğitim'in genel amaç ve temel ilkelerine uygun olarak okul ve kurumların amaç ve seviyeleri de göz önünde bulundurularak eğitim ve öğretimi yapılan yabancı dilde bireylerin; a) Dinleme-anlama, b) Okuma-anlama, c) Konuşma ve ç) Yazma becerileri kazanmalarını, öğrendiği dille iletişim kurmalarını ve yabancı dil öğretimine karşı olumlu tutum geliştirmelerini sağlamaktır." ve bu paralelde de Yükseköğretim Kurulu'nun benzer politikası çerçevesinde yabancı dil öğretmeni yetiştirilmeye çalışılmaktadır. Bu bağlamda, uygulamaya konulan yöntem ve yaklaşımlar ve uygulanan modellerin soruna kalıcı bir çözüm getiremediğine her geçen gün şahit olmaktayız. O halde ne yapmalıyız? Bu konuşmamda Yüksek Öğretim Kurumu'nun yabancı dil eğitimi programlarındaki önceki ve son müfredat programına atıfta bulunularak bu konudaki öneriler üzerinde durulacaktır.

Anahtar sözcükler: Yabancı Dil, Öğretmen Yetiştirme, Program, Türkiye

Özgeçmiş

Prof. Dr. Arif SARIÇOBAN İngiliz Dili Eğitimi alanında lisans eğitimini 19 Mayıs Üniversitesi'nden, yüksek lisans derecesini Bilkent Üniversitesi'nden ve doktora derecesini Çukurova Üniversitesi'nden almıştır. Hâlihazırda Selçuk Üniversitesi'nde İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümünde görev yapmaktadır. Dil Eğitimi ve Dilbilimi alanlarında yayınlanan pek çok dergide editör ve hakemlik yapmaktadır. İlgi alanları arasında İngiliz Dili Eğitimi, Türkçenin anadil ve yabancı dil olarak eğitimi bulunmaktadır. Prof. Dr. Arif SARIÇOBAN bu ilgi alanlarında ulusal ve uluslararası pek çok kitap yazmıştır. Evli ve iki çocuk babasıdır.

Yabancı Dil Öğretmeni Yetiştirme Programları ve Sorunları

Prof. Dr. Aysun YAVUZ

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
yavuzaysun@hotmail.com

Türkiye’de yabancı dil öğretmeni yetiştirmedeki sorunlar çok katmanlıdır. Yabancı dil öğretmeni dil politikaları, program ve müfredat sorunları, dil öğretimine yaklaşımlar, yabancı dil öğretimi yönetimi, denetimi ve kalite standartlarıyla ilgili sorunlar ön plana çıkmaktadır. Panelde, bu sorunlar ele alınacak ve Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), Yükseköğretim Kurulu ve Eğitim Fakültelerinin sistematik bir ilişki içinde olması, öğretmen adaylarının fakültele seçimi, uygulama öğretmenliği, kalite güvencesi sistemlerinin geliştirilebilmesi ve uygulamaya alınabilmesi gibi çözüm önerileri tartışmaya açılacaktır. Sorunlar, güncel veri, örnek ve uygulamalarla desteklenecektir.

Özgeçmiş

Prof. Dr. Aysun Yavuz, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Yabancı Diller Eğitimi Bölümü, İngiliz Dili Eğitimi Anabilim Dalı’nda görev yapmaktadır. Lisans eğitimini, Ege Üniversitesi, İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü’nde; Yüksek Lisans derecesini, İngiltere, Newcastle Upon Tyne Üniversitesi, Yabancı Dil Öğretmeni Yetiştirme Alanında ve doktora derecesini, İngiltere, Nottingham Üniversitesi, Yabancı Dil Öğretmeni Yetiştirme Alanında tamamlamıştır. Lisans ve Lisansüstü programlarda, Dilbilim, Araştırma Becerileri, Öğretmenlik Uygulaması, Öğretmen Yetiştirme, Uygulamalı Dilbilim, Dil Eğitiminde Yaklaşım ve Yöntemler gibi dersleri yürütmekte ve çalışmalar yapmaktadır.

Yabancı Dil Eğitiminde Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi

Prof. Dr. Belma HAZNEDAR

Boğaziçi Üniversitesi
haznedab@boun.edu.tr

Hizmet öncesi öğretmen eğitimi konusunda yapılan çalışmalar çoğunlukla öğretmen yetiştirme programlarında öğretmenlik uygulaması deneyimi üzerine yoğunlaşmaktadır (örn. Tang, 2002; Hastings & Squires, 2002). Bu çalışmanın odak noktasını, Türkiye’de yabancı diller eğitimi programlarında verilen hizmet öncesi öğretmen eğitimi oluşturmaktadır. Çalışma kapsamında eğitim fakültelerindeki yabancı diller eğitimi programları dil öğretim standartları yönünden değerlendirilecektir.

Özgeçmiş

Prof. Dr. Belma Haznedar Hacettepe Üniversitesi’nde yaptığı lisans öğrenimini takiben yüksek lisans ve doktora çalışmalarını İngiltere’de Durham Üniversitesi’nde tamamlamış ve erken çocukluk döneminde dil öğrenimi ve ikidillilik konusunda uzmanlaşmıştır. Araştırma alanları arasında çocuklarda anadil ve ikinci dil öğrenimi, çocuklara dil öğretimi ve Türkçe konuşan tek dilli ve iki dilli bireylerde okuma becerilerinin gelişimi yer almaktadır. Prof. Haznedar’ın dil edinimi ve dil öğretimi alanında ulusal ve uluslararası makaleleri ve kitaplarının yanı sıra, yürütücüsü olduğu veya araştırma ekibinde yer aldığı projeleri bulunmaktadır.

Türkiye’de Yabancı Dil Öğreniminde Üniversite Öncesi Sorunlar

Prof. Dr. Mehmet TAKKAÇ

Atatürk Üniversitesi
takkac@atauni.edu.tr

Türkiye’de yabancı dil öğrenimi konusu genel anlamda bir başarısızlık olduğu sürekli dile getirilen, nedenleri tartışılan ve çözüm yolları önerilen bir alandır. Yabancı dil öğrenimindeki başarısızlık her eğitim düzeyi ve neredeyse bütün okul türleri için geçerli görülmektedir. Yabancı Dil öğretmeni yetiştirme amacıyla faaliyetlerini yürüten Eğitim Fakültelerine gelen öğrenciler bu fakültelerden mezun olarak yabancı dil öğretmeni olma hakkı kazanmaktadır. Yabancı dil eğitiminde çağdaş eğilimlerin, gelişmelerin, teknolojilerin ve öğretim yöntemlerin izlendiği bir eğitim sistemi uygulanmasına karşın, bu öğretmenlerimizin yabancı dil öğrettiği öğrenciler yeni beklenen ve istenen düzeyde bir yabancı dil bilgisine sahip olamamaktadır. Üniversite öğrenimi öncesinde yeterli gelişme sağlanamadığı için de üniversite eğitimi süresince de istenen düzeye ulaşamamaktadır. Bu çalışmada ülkemizde üniversite öncesi eğitimde yabancı dil öğreniminde beklentilerin gerçekleşmemesinin nedenleri üzerinde durulacaktır.

Özgeçmiş

Prof. Dr. Mehmet Takkaç 1985 yılında Atatürk Üniversitesi Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi, İngilizce Öğretmenliği Anabilim Dalı'ndan mezun oldu. Bir yıl Milli Eğitim Bakanlığı'nda öğretmen olarak çalıştı. İngiliz Dili ve Edebiyatı alanında yüksek lisans ve doktora yaptı. 2002 yılında doçent, 2007 yılında profesör oldu. Atatürk Üniversitesi Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi, İngilizce Öğretmenliği Anabilim Dalı'nda öğretim üyesi olarak çalışmaya devam etmektedir. Çalışma alanı çağdaş İngiliz tiyatrosu, tiyatro eleştirisi ve politik tiyatrodur.

Yabancı Dil Öğretmeni Yetiştirme Programı ve Sorunları

Doç. Dr. Onur KÖKSAL

Selçuk Üniversitesi
onurkoksal38@hotmail.com

2005 öncesinde Türkiye’de program Hedef- İçerik- Eğitim Durumları ve Değerlendirme süreçlerinden oluşmakta iken Yapılandırmacı Kurama geçiş ile birlikte program Öğrenme Alanı- Kazanım- Etkinlikler ve Sınama sürecine geçilmiştir. Bu dönem aslında Milli Eğitimi ile Yükseköğretim kademesinin arasındaki büyük kopuşun ortaya çıkmaya başladığı dönem olarak nitelendirilebilir. Özkan ve Arıkan’ın (2010) yabancı dil öğretiminin Türkiye’deki süreci hakkında yapmış oldukları çalışmada; mevcut okullar özellikle İlköğretim düzeyindeki öğrencilere yabancı dil öğretebilmek için yeterli imkânlara sahip olmamaları, Yabancı Dil öğretmenleri yabancı dil öğretecek teknik ve yöntemleri uygulamamaları, Öğretmenlerdeki program yetiştirme kaygısı olarak esas olarak 3 temel konuya ulaşmışlardır. Yabancı Dil döngü sürecine bakıldığı zaman etkinlik ayağının sağlam ve etkili bir şekilde olmaması programın diğer ayaklarını da olumsuz yönde etkilemekte ve bu durum sonuç olarak program sürecinde “Sistematiklik ilkesi” görülecek ve programın her ayağında değişikliğe sebep olmaktadır. (Demirel Ö. 2007). Özel öğretim yöntemlerinin belirlenmesinde; Zaman, Uygulanabilirlik, Psikolojik temeller gibi aşamaların göz önünde bulundurulması oldukça önemlidir. Yapılan birçok çalışma öğretmen yetiştirme programımızın yetersiz olduğunu ortaya koymaktadır (Şişman, 2017) Özellikle Yabancı Dil Öğretmen yetiştirme programlarının etkinlik temelli olarak yeniden gözden geçirilmesi gerekir. Etkinliklerin oluşturulmasında yine hazırlanan etkinliklerin saha denemelerinin yapılarak program sürecine dâhil edilmesi gerekir. Ayrıca bölümlerde özel öğretim yöntemleri, öğretim ilke ve yöntemleri derslerini verecek olan öğretim elemanlarının alanlarında uzman kişiler olması gerekir. Sonuç olarak yabancı dil öğretmen yetiştirme programlarının hazırlandıktan sonra pilot uygulamalarla düzenlemelerinin yapılarak uygulamaya konulması gerekmektedir.

Özgeçmiş

Doç Dr. Onur Köksal, Selçuk Üniversitesi İngilizce Mütercim Tercümanlık Bölümü ve Ana Bili Dalı başkanıdır. Doç. Dr. Köksal 2002-2007 yılları arasında Milli Eğitim Bakanlığında İngilizce Öğretmeni olarak görev yapmış ve son olarak Kayseri İl Milli Eğitim Müdürlüğü Avrupa Birliği Proje Daire Birim Sorumluluğu görevini yürütmüştür. 2009 yılında Konya Karatay Üniversitesi Yabancı Diller Okulunun kuruluş aşamasında rektör danışmanlığı yapmıştır. 2015 yılında Selçuk Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu Müdür yardımcılığı görevini yürütmüştür. 2016- 2018 tarihleri arasında Konya’da kurulan Gıda ve Tarım Üniversitesinin 2547 sayılı Yükseköğretim kanununun 40/b bendince İngilizce Hazırlık okulunu kurmuş ve Yabancı Diller Koordinatörlüğünü yapmıştır. Kendi geliştirmiş olduğu “Köksal Dil Öğretim Modeli” bugün Bulgaristan Medical Üniversitesinde, Pakistan Sargodha Üniversitesinde ve Uluslararası Bangkok Üniversitesinde esas alınarak kullanılmaktadır. Şu anda da Selçuk Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulunda İngilizce Mütercim Tercümanlık Bölüm ve Ana Bili Dalı başkanlığı görevini yürütmektedir. Doç. Dr. Köksal, Yabancı Dilde Program Geliştirme, İngilizce Öğretiminde Yeni Yöntem ve Teknikler, 7E Modeli ve Sınıf İçi Taktikler alanında akademik çalışmalar yapmaktadır.

Türkiye'de Yabancı Dil Öğretim Programlarının Sorunları

Dr. Öğretim Üyesi Bengü AKSU ATAÇ

*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
benguaksuatac@nevsehir.edu.tr*

Bu çalışma ile Türkiye'de yabancı dil öğretim programlarının sorunlarının ortaya çıkarılması amaçlanmaktadır. Bu anlamda yabancı dil öğretiminde yaşanan genel sorunlar özellikle Türkiye'de Yabancı Dil Öğretim Programları bağlamında ele alınmıştır. Bu kapsamda, Türkiye'deki Vakıf ve Devlet Üniversitelerinin Eğitim Fakültelerinin Yabancı Dil Öğretimi Bölümlerinin öğretim üyelerine ve özellikle dördüncü sınıf öğrencilerine ulaşmaya çalışılarak sorunların belirlenmesi ve çözüm önerilerinin ortaya konulmasına yönelik iki sorudan oluşan bir anket uygulanmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi yöntemi ile incelenmiş ve katılımcıların çoğunlukla üzerinde durduğu belli temalara ulaşılmıştır. Türkiye'de yabancı dil öğretim programlarının sorunlarının ortaya çıkarılması açısından oldukça değerli olduğuna inanılan bu verilerin etkileşimli bir ortamda tartışılması ile daha da anlamlı hale geleceği düşünülmektedir.

Özgeçmiş

Dr. Öğretim Üyesi Bengü AKSU ATAÇ lisans eğitimini 1994 yılında Hacettepe Üniversitesi İngiliz Dili Eğitimi Bölümünde tamamlamıştır. Yüksek lisans derecesini 2001 yılında Hacettepe Üniversitesinden alan Bengü AKSU ATAÇ, doktora derecesini Ankara Üniversitesinden almıştır. Halihazırda, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesinde Yabancı Diller Yüksek Okulu müdürlüğü ve İngiliz Dili Eğitimi Bölümü Başkanlığı yapmaktadır. İlgi alanları arasında dil öğretimi, ölçme ve değerlendirme, Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Program ve çocuklara yabancı dil öğretiminde barış eğitimi bulunmaktadır.

**Kültürler arası iletişimde hitap
şekilleri:
Yabancı dil olarak İngilizce kitapları bizi
nereye götürür?**

Çiler HATİPOĞLU

*Orta Doğu Teknik Üniversitesi
ciler@metu.edu.tr*

Yabancı dil eğitiminin en önemli amaçlarından biri farklı ana dillere ve kültürlere sahip muhataplarla başarılı bir şekilde iletişim kurabilmektir. Başarılı kültürlerarası iletişim kurulabilmesi için gramer ve sözcükler dışında, yabancı dilin “gizli kurallarının” (Bardovi-Harlig & Mahan-Taylor, 2003:37) da bilinmesi gerekir. Hitap şekilleri bu gizli ağın içinde yer alan “kaygan” çok yönlü semantik alt sistemlerdir. Kullanımlarını düzenleyen toplumsal kurallar çok katmanlıdır ve zaman içinde değişebilirler (Hatipoğlu 2008, 2017a, 2017b). Bu yüzden ana dili konuşucuları bile kullanımlarında zorluklarla karşılaşabilmekte (Afful, 2007; Dewaele, 2004; Holmes & Wilson, 2017; Parkinson, 2015) ve bu konuda eğitim almaktadırlar (Özbay & İpek, 2015).

Yabancı dil öğrencilerine gelindiğinde ise problemler çoğalmaktadır çünkü farklı toplumlarda hitap şekillerinin kullanımlarını belirleyen kurallar, değer sistemleri ve hiyerarşik yapılar nadiren örtüşmektedir (Yang, 2010). Bunun yanında, yapılan çalışmalar (Arapah & Mu'in, 2017; Hatipoğlu, 2018; Hatipoğlu & Delibegović Džanić, 2018; Isosävi & Lappalainen, 2015) yabancı dil sınıflarında bu konunun sıkça göz ardı edildiğini, öğrencilerin ne yapacağını bilemediklerini ve yabancı dilde hitap şekilleri kullandıklarında kendilerini “mayın tarlasında” (Dewaele 2004:383) gibi hissettikleri göstermektedir.

Yukarıdaki bilgileri başlangıç noktası olarak alan bu çalışma Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yayınlanan ve 2017-2022 yılları arasında, 7. ve 8. sınıflarında ders kitabı olarak kullanılması planlanan Yabancı Dil olarak İngilizce kitaplarındaki hitap şekillerini incelemektedir. Yapılan analizler ilk önce materyallerde sunulan İngilizce hitap şekillerinin nitel özelliklerini ortaya çıkarmaktadır; ikinci aşama olarak da hedef kitleye hangi hitapların nerede, neden ve nasıl tanıtıldıkları ortaya çıkarılmaktadır. Kitapta kullanılan örneklerin uygunluğunu saptamak için İngilizcedeki hitap şekilleri üzerine yapılan çalışmaların sonuçları, Amerikan Ulusal Derlemi (ANC) ve İngiliz Ulusal

Derlemi (BNC) temel veri olarak kullanılmıştır.

Elde edilen sonuçlar, materyallerin hitap şekilleri açısından ‘fakir’ olduğunu ve öğrencileri kültürler arası iletişim açısından bazı bağlamlar için hazırlamadığı veya çok kısıtlı bir şekilde hazırladığı görülmektedir.

Kaynakça

- Afful, Joseph Benjamin Archibald. (2007). Address forms and variation among university students in Ghana. *Nordic Journal of African Studies*, 16 (2), 179-196.
- Arapah, Elvina & Mu'in, Fatchul. (2017). Politeness in using Banjarese and American English personal subject pronouns by English Department students of Lambung Mangkurat University. *Journal of Language Teaching and Research*, 8(2), 253-270.
- Bardovi-Harlig, Kathleen & Mahan-Taylor, Rebecca. (2003). *Teaching pragmatics*. Washington DC: US Department of State Office of English Language Programs.
- Dewaele, Jean-Marc. (2004). Vous or tu? Native and non-native speakers of French on a sociolinguistic tightrope. *IRAL*, 42, 383-402.
- Hatipoğlu, Çiler. (2008). Analysis of the Social Meanings of the Second Person Pronoun SEN in Turkish. *Dilbilim Araştırmaları*, 15-29.
- Hatipoğlu, Çiler. (2017a). Social and politeness meanings of the second person singular pronoun SEN in Turkish: A comparative analysis. Paper presented at the *4th Meeting of the International Network of Address Research (INAR 4)*. University of Helsinki, Helsinki, Finland, 8-9 June 2017, p. 6.
- Hatipoğlu, Çiler. (2017b). (Im) politeness functions of SIZ in Turkish. Paper presented at the *15th International Pragmatics Conference (IPrA 2017)*, Belfast, Northern Ireland, 16-21 July 2017, p. 294.
- Hatipoğlu, Çiler. (2018). Addressing in Turkish as a foreign language: The case of native speakers of Russian and Arabic. Paper presented at the *22nd Sociolinguistics Symposium (SS22)*, Auckland, New Zealand, 27-30 June 2018.
- Hatipoğlu, Çiler & Delibegović Džanić, Nihada. (2018). Address forms in interlanguage apologies: The case of native speakers of Turkish and Bosnian learning English. Paper to be presented at the *22nd Sociolinguistics Symposium (SS22)*, Auckland, New Zealand, 27-30 June 2018.
- Holmes, Janet & Wilson, Nick. (2017). *An Introduction to Sociolinguistics (Fifth Edition)*. London: Routledge.
- Isosävi, Johanna & Lappalainen, Hanna. (2015). First names in Starbucks: A clash of cultures? In Catrin Norrby and Camilla Wide (Eds.), *Address Practice As Social Action: European Perspectives* (pp. 97-118). New York: Palgrave Macmillan.
- Özbay, Murat & İpek, Ozan. (2015). Ortaokul öğrencilerinin kullandıkları

-
- arkadaşlık hitaplarının konuşma eğitimi açısından değerlendirilmesi. *Dil ve Edebiyat Eğitimi Dergisi*, 3(15), 90-105.
- Parkinson, Dilworth B. (2015). *Constructing the social context of communication: Terms of address in Egyptian Arabic* (Vol. 41). Berlin: Walter de Gruyter GmbH & Co KG.
- Yang, Chunli. (2010). Translation of English and Chinese addressing terms from the cultural aspect. *Journal of Language Teaching and Research*, 1(5), 738-742.
-

Özgeçmiş

Çiler Hatipoğlu lisans ve yüksek lisansını Boğaziçi Üniversitesinde tamamladıktan sonra, doktora derecesini İngiltere UWE, Bristol'dan almıştır. Dr. Hatipoğlu, 2005 yılından beri ODTÜ Yabancı Diller Eğitimi bölümünde çalışmakta ve orada lisans ve lisansüstü seviyesinde dilbilim ve ELT dersleri vermekte, tezler yönetmektedir. Dr. Hatipoğlu'nun başlıca çalışma alanları yabancı dil eğitiminde kültür, kültürlerarası iletişim, edim bilim, derlem dilbilimi ve yabancı dilde ölçme ve değerlendirmedir. Dr. Hatipoğlu bu konularda ulusal ve uluslararası dergi ve kitaplarda editörlük yapıp makaleler yayınlamış, projeler yönetmiş bir akademisyendir.

Kültürler Arası İletişim Modeline Göre Türkiye'deki İngilizce Ders Kitaplarının İncelenmesi

Doç. Dr. Özkan KIRMIZI

*Karabük Üniversitesi
ozkankirmizi@gmail.com*

Bu çalışma iki ortaokul ders kitabının kültürel öğeler açısından incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Çalışma, Yuen (2011)'in ürünler, uygulamalar, perspektifler ve kişiler gibi öğelerden oluşan modeline dayanmaktadır. Ürünler kategorisi kitaplar, tablolar gibi somut öğeleri veya sözlü hikâyeler, geleneksel danslar gibi soyut özellikleri de içerebilir. Bu modele göre, yiyecek, eğlence, araç gereçler, konut, giyim, yasalar, eğitim din ve seyahat gibi öğeleri ürünler kategorisinde görmek mümkündür. Uygulamalar kategorisi belirli bir toplumun davranış kalıplarını, birbirlerine nasıl hitap ettiklerinden, kişisel mesafenin kullanımı ve ritüelleri kapsar. Üçüncü kategori olan perspektifler belirli bir toplumun temel inanç, değer, destanları, ilham kaynakları, batıl inançları veya dünya görüşüyle ilgilidir. Sonuç olarak kişiler kategorisi ünlü kişileri veya bir topluma ait bilinen veya bilinmeyen kişileri içerir. Bu çalışma Moonlight 7 ve Moonlight 8 isimli ders kitaplarının kültürel öğeler açısından incelenmesini hedeflemektedir. Yuen'in modelinin kullanılmasının sebebi bu modelin kültürel öğeleri açık, net ve anlaşılır bir şekilde incelenmesini mümkün kılmasıdır. Analizlere dayanarak Byram veya Deardoff'un modellerine göre de çıkarımlar yapılacaktır.

Anahtar kelimeler: kültürler arası iletişim yetisi, ICC modelleri, ortaokul ders kitapları

Özgeçmiş

Doç. Dr. Özkan KIRMIZI lisans, yüksek lisans ve doktora eğitimlerini Hacettepe Üniversitesi İngiliz Dili Eğitimi Bölümünde tamamlamıştır. 2012 yılında “yardımcı doçent” olarak görevine başlayan Özkan KIRMIZI Mart 2018'de doçentlik unvanını almıştır. Hâlihazırda Karabük Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı bölümünde çalışmaktadır. İlgili alanları arasında yabancı dil öğretmeni yetiştirme ve kültürlerarası iletişim yetisi bulunmaktadır.

Kültürlerarası İletişim Yetisi

Dr. Öğretim Üyesi Ahmet Selçuk
AKDEMİR

Fırat Üniversitesi
aselcukakdemir@gmail.com

Kültürlerarası iletişim, farklı kültürlerden kişiler arasındaki –çoğunlukla sözlü- iletişim olarak tanımlanır; kültürlerarası iletişim yetisi ise bir kişinin farklı kültüre ait bireylerle anlaşma hatta kaynaşma becerisidir. Yabancı dilde etkili ve verimli iletişim kurabilme becerisi, farklı kültürlerden bireylerle uzun soluklu ilişkiler kurmanın anahtarıdır. Bu nedenle yabancı dil eğitiminde öğrenciye yalnızca dil bilgisi veya dil bilgisi kurallarıyla birlikte dinleme, konuşma gibi kimi iletişim becerilerini değil bu bilgi ve becerilerin ötesinde kültürlerarası iletişim yetisini de kazandırmak gerekir. Günümüzde İngilizce, ana dili veya ikinci dil olarak kullanılmayan yanı sıra çok daha geniş bir perspektifte neredeyse dünyanın her yerinde yabancı dil olarak kullanılmaktadır. Bu bağlamda, İngilizceyi yabancı dil olarak öğrenen bireyler her ortamda, farklı kültürlerden insanlarla iletişim kurmaya hazır ve donanımlı olmalıdırlar. Bu donanımın temelinde kültürlerarası iletişim yetisi bulunur. Bu derleme çalışmasında kültürlerarası iletişim yetisi, yabancı dil öğrenenler ve yabancı dil öğretmenleri açısından ele alınacak ve bu yetinin yabancı dilin çeşitli ortamlarda iletişim aracı olarak kullanılmasında ne denli önemli olduğu açıklanacaktır.

Anahtar kelimeler: kültürlerarası iletişim, kültür, yabancı dil.

Özgeçmiş

Ahmet Selçuk Akdemir, Atatürk Üniversitesi'nden İngiliz Dilbilimi alanında yüksek lisans ve İngiliz Dili Eğitimi alanında doktora derecelerini aldı. Dil, kültür ve eğitim alanlarında pek çok uluslararası bilimsel etkinlikte görev aldı. Akademik çalışmaları, yabancı dil öğretmeni yetiştirme, yabancı dilde dinleme becerisinin geliştirilmesi ve ölçülmesi, yabancı dilde iletişim konularında yoğunlaşmaktadır. Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi, İngilizce Öğretmenliği bölümünde öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır.

Yöntem-Sonrası Durum ve İngilizce Öğretimi

Prof. Dr. Arda ARIKAN

Akdeniz Üniversitesi
ardaari@gmail.com

Genelde yabancı dil öğretiminde kullanılmış bulunan yaklaşım, yöntem ve tekniklerin işlendiği İngilizce Öğretmenliği lisans programı derslerinde temel özelliklerini gördüğümüz uygulamalar, tarihsel süreç içerisinde, öğretmen ve araştırmacıları diğerlerinin olumsuz yanlarını göz önüne alarak tek bir yaklaşım ya da yöntemi seçmeye zorlamıştır. Tek bir seçimin yetersizliği ortaya çıktığında ise özellikle günümüze en yakın dönemde ortaya çıktığı üzere eklektik bir üslupla birkaç yaklaşım, yöntem ya da teknik bir araya getirilerek kokteyl ya da çorba benzeri uygulamalar ortaya konulmuştur. Belirli bir felsefi temele ya da tanımlanmış bir öğrenme kuramına dayanmayan çerçevelerle geçirilen yabancı dil öğretimine eleştirel bir bakış açısıyla da bakılmış ve bu muğlak duruma “Yöntem-Sonrası Durum” adı verilen bir teşhis ortaya konulmuştur. Yöntem-Sonrası Durum İngiliz dili eğitiminde daha önceleri çokça güvenilmiş bulunan yaklaşım, yöntem ya da tekniklerin ciddi şekilde sorgulandığı ve alternatif uygulamaların aranmakta olduğu günümüzdeki durumu betimlemede kullanılan bir terimdir. Yöntem-sonrası durumda geçmişten günümüze kullanılagelen yaklaşım, yöntem ve tekniklerin arasından öğrenme ortamının genel ve özel özelliklerine en uygun olanlarının seçilerek kullanılmasının uygun olabileceğine inanılır. Yöntem-Sonrası Durumda, o halde, faydacı (pragmatik) ve eklektik uygulamaların özendirildiği görülmekte ancak eğitimcilere ciddi uyarılarda da bulunmaktadır. Bu konuşmada da Yöntem-Sonrası Durum betimlenecek, dönem ekseninde önerilen ya da gerçekleştirilen uygulamaların tartışılmasıyla durumun İngilizce öğretmenlerinin günlük öğretim yaşamlarına olan olası etkileri tartışmaya açılacaktır.

Anahtar Sözcükler: Post-method, Yöntem-Sonrası, Eklektik, Faydacılık, Pragmatizm

Özgeçmiş

Hacettepe Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Amerikan Kültürü ve Edebiyatı Bölümünü 1996 yılında bitirerek aynı bölümde yüksek lisans derslerini tamamladı. 1998 yılında yüksek lisans çalışmasını tez aşamasında yarıda bırakarak doktora çalışması için Penns State Üniversitesine gitti. Doktorasını Eğitim Fakültesi, Dil ve Okuma-Yazma Öğretimi, Çokdilli ve Çokkültürlü Eğitim alanında aldı (2002). 2010 yılında İngiliz Dili Eğitimi alanında doçent unvanını aldı ve 2016 yılı Eylül ayında profesör oldu. Hâlen Akdeniz Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümünde görevlidir. Bilimsel çalışmalarını bütüncül ve genelci bir özellikle sürdürmekte ve eğitim, edebiyat ve kültür üçgeninde okuma ve üretimde bulunmaktadır.

Yalın yaklaşımı İngiliz Dili Eğitimi alanına uyarlandığında, eğitim kurumunun parçası olan her bireyi geliştiren, bireysel performansı ve iş memnuniyetini artırmayı hedefleyen bir yeniliktir. Yalın, eğitim sürecinde işleyişi yavaşlatan ve engelleyen, sürece fayda sağlamayan unsurları belirler, sorgular ve eler. Yalın yaklaşımı uygulamayı amaç edinen okullar, her öğrenciye başarıyı deneyimleme ve öğrenci potansiyelini en üst düzey performansa dönüştürme olanağı sunar. Son yıllarda, yaşanan, iş koşullarının değişmesi, büyük şirketler arasında artan rekabet, teknolojideki gelişmeler ve değişmeler sonucu ortaya çıkan yalın yaklaşım; otomotiv, elektronik, telekomünikasyon, gemi inşası, havacılık, gibi farklı alanlarda da uygulanmaktadır. Ayrıca yalın yaklaşımın, eğitim alanına da kullanımı oldukça yenidir. Diğer bir deyişle **eğitime; yöntem sonrası arayışlar bağlamında** tamamen farklı bir bakış açısı getireceği düşünülmektedir. Bu çalışmanın ana fikri; yalın düşünce ve yalın sistemin ülkemizde eğitim sektöründe başarılı bir şekilde hayata geçirilebilmesini, eğitsel yöntemlerin temel amaçlarından biri olan öğretilmek istenilen konunun, ders materyalleriyle birlikte belirli bir zaman dilimi içerisinde, öğrencide tam ve kalıcı öğrenmeyi sağlayacak şekilde aktarılmasına olanak sağlayarak tanıtmaktır. İlgili amaç çerçevesinde de birçok öğretim yaklaşımı, yöntemi ortaya konulmuş ve günümüzde de her öğrencinin başarıyı deneyimlemesine olanak sağlayacak yeni öğretim yöntemleri geliştirilmeye çalışılmaktadır. Eğitimde yöntembilimsel bir yenilik olan Yalın Eğitim Yaklaşımını tanıtmak ve yalın düşünce, yalın kültür, yük dengeleme, eğitimde israf, sağduyu, ideal durum, öğrenme sürecinde gerçek zamanlama, Yalın öğrenme deseni, sürekli iyileşme, Yalın öğrenme kuramı, değer katma, PUKO, 5S, eğitimde kalite kontrolü, yetkilendirme, gelişmeyi geliştirme, güven ortaklığı, üretim hattı, ideal öğretmen- öğretme, öğrenme sürecindeki farklılığın azaltılması, beyin teorisi, on rakamının önemi, birim zaman gibi kavramlar örneklenerek sunulmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Yalın; Yalın Eğitim Yöntemi; Sürekli Gelişim; Etkili Öğretim, Akademik başarı, Kalıcı öğrenme.

Özgeçmiş

İstanbul Üniversitesi İngiliz Dili ve Eğitimi Bölümünden lisans, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nden yüksek lisans ve sonrasında Çukurova Üniversitesi'nden doktora derecelerini alan Doç. Dr. Filiz Yalçın Tılfarlıoğlu, akademik yaşamına Gaziantep Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi'nde İngiliz Dili ve Edebiyatı bölümünde başlamıştır. Halen aynı üniversitenin Eğitim Fakültesinde Yabancı Diller Eğitimi Bölümünde öğretim üyesi olarak görev yapmakta olup, akademik faaliyetlerine devam etmektedir. İlgi alanları söylem çözümlemesi, yöntembilimsel yenilikler ve öğretmen yetiştirme'dir. Son yıllarda, Toyota'nın üretim yönteminden ortaya çıkan yalın üretimi, eğitim- öğretim sistemi uygulamaları üzerine yenilikçi yaklaşımlar bağlamında İngiliz Dili Eğitimine uyarlama çalışmaları yapmaktadır.

Görsel-İşitsel Materyalleri Altyazılı İzlemenin Dinleme Becerisine Etkileri

Doç. Dr. Mustafa ŞEVİK

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
msevik@mehmetakif.edu.tr

Bilişim çağı olarak adlandırılan günümüz dünyasında yaşanmakta olan baş döndürücü teknolojik gelişmeler genel anlamda eğitim-öğretim politikalarına yön vermekte ve bununla paralel olarak sınıf içi öğretim yöntemlerini de değiştirmekte ve şekillendirmektedir. Yabancı dil öğretimi söz konusu olduğunda ise, teknolojik gelişmelerin öğretime etkisinin diğer alanların öğretimine kıyasla çok daha fazla olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Farklı alanların öğretiminin tarihsel akışına ve gelişimine göz atıldığında, yabancı dil öğretim yöntemlerinde önerilen ve ders içi uygulamalarında kullanılan materyal zenginliğinin çağının en üst teknolojisiyle desteklendiği görülecektir. Belki de bu durumun en açık göstergesi, yabancı dil öğretiminin modern başlangıç noktası olarak kabul edilen “*dilbilgisi-çeviri yönteminden*” sonra ortaya çıkan tüm yabancı dil öğretim yöntemlerinin her zaman döneminin teknolojisiyle desteklenmiş ve halen de destekleniyor olmasıdır. Yöntem sonrası durumda yöntemlerin ve tekniklerin bilinçli bir seçimle derlenerek öğretim ortamlarında uygulandığı bilinmektedir ve böylesi bir seçki yabancı dil öğretimiyle öğrencilere kazandırılmak istenen dört temel dil becerisinin kazandırılmasında da rahatlıkla kullanılabilir. Hedeflenen bu dört temel beceriden biri olan dinleme becerisi ise diğerlerinden ayrılmaktadır çünkü dinleme becerisinin süreci akışkandır; yani hız ve içerik konuşmacının kontrolündedir. Dolayısı ile yabancı dil öğretmenlerinin, öğrencilerin dinleme süreçlerini desteklemek için alternatif yollara ve yöntemlere başvurmaları gerekir. Bunlardan en çok kullanılanları ise belki de dinleme materyallerinin küçük parçalar halinde dinletilmesi veya dinleme materyalinin birden fazla kere dinletilme yöntemleridir. Bu çalışmaya konu olan altyazılı izleme yöntemi ise halen tartışmalı bir yöntemdir ve yabancı dil öğretmenlerinin altyazılı izleme yöntemine karşı kuşkulu oldukları ve bu yöntemden kaçındıkları söylenebilir. Altyazı görsel (izlenen) materyaldeki konuşmaların bir metin eşliğinde bire bir aktarılması olarak tanımlanmaktadır. Bu aktarımın ise farklı türleri bulunmaktadır. Altyazı, dinlenen ve duyulanın görsel açıdan simgelenmesi olarak görüldüğünden öğrenmeye yardımcı olabileceği çeşitli

araştırmacılar tarafından ortaya atılmaktadır. Kimi diğer araştırmacı ise “*caption reliance*” (altyazı bağımlılığı) konusunu öne sürerek bu yöntemin dinleme sürecini olumsuz etkileyebileceğini öne sürmektedir. Görüldüğü üzere altyazılı dinleme yöntemi henüz açıklığa kavuşmamış ve halen tartışmalı bir öğretim yöntemi olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu konuya ışık tutabilmek için, bu çalışmanın başlıca amacı şunlardır: altyazılı dinleme türleri nelerdir; altyazılı dinleme yapmanın kuramsal dayanakları nelerdir; altyazılı dinleme yapmanın avantaj ve dezavantajları nelerdir ve yabancı dil olarak İngilizce öğretimi alanında konuyla ilgili yapılan başlıca araştırmalar bize ne söylemektedir.

Özgeçmiş

Doç. Dr. Mustafa şEVİK, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yabancı Diller Eğitimi Bölümü İngilizce Öğretmenliği Anabilim Dalında öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. 1995 yılında 9 Eylül Üniversitesi İng. Öğretmenliği bölümünde lisansını, 1997 yılında University of Newcastle upon Tyne’da ELT alanında yüksek lisansını ve 2002de ise University of Nottingham’da ELT alanında doktorasını tamamlamıştır. ELT alanında yayımlanmış 2 kitabı ve muhtelif makaleleri bulunmaktadır.

Yöntem Sonrası Dönem ve Öğretmen Eğitimi Programlarında “Kuram-Uygulama” İlişkisi

Dr. Öğretim Üyesi Dilek İNAL

*İstanbul Üniversitesi
inald@istanbul.edu.tr*

Bilginin tanımlanması ve üretilmesine yönelik yaklaşımların değişmesiyle birlikte eğitim anlayışının, eğitim yöntemlerinin; bunlara bağlı olarak uygun eğitim ortamları, eğitim materyalleri ve öğretmen/öğrenci rollerinin değişmesi kaçınılmaz olmuştur. Yabancı dil olarak İngilizce öğretmeni yetiştiren programlar da bu değişimler doğrultusunda öğretmen adaylarına sundukları içerikte güncellemeler yapmış, belirli makro stratejileri incelemiştir.

Kuram ve uygulama ilişkisi öğretmen eğitiminde tarihsel süreç içinde çoğu zaman bir sorun oluşturmuştur. Öğretmen eğitimi programlarının kuram ve uygulamayı buluşturmadaki yetersizliği, öğretim uygulamalarının öğretmen adaylarının öğrenme ve gelişimleriyle bağlantısının kurulamaması paydaşlar tarafından sıkça dile getirilmiştir. Uygulamanın tam olarak neyi kapsayacağı konusuna dair farklı görüşler çeşitli eğitim ortamlarında ele alınmış, sonuç olarak farklı mesleki uygulama bilgisi anlayışlarına ve belli Practicum (Öğretmenlik Uygulaması) düzenlemelerine yol açmıştır.

Yöntem Sonrası Dönem tartışmalarına yön veren anlayış, herhangi bir öğretmen yetiştirme programının öğretmen adaylarına önceden hazırlanmış bir bilgi paketinden daha fazlasını sunması ve deneyime dayalı uygulamalara ağırlık vermesi gerektiğinin altını çizmektedir. Bu doğrultuda, öğretmen adaylarının gerçek sınıf ortamlarında öğretim uygulamalarında bulunmaları ve uygulamalarını kuramlar çerçevesinde eleştirel biçimde değerlendirmeleri büyük önem taşımaktadır. Bu çalışma, Kuram ve Uygulama ilişkisine odaklanmakta, özellikle de öğretmen adaylarının kuramsal bilgi ile Öğretmenlik Uygulaması dersleri kapsamında edindikleri uygulama deneyimini iki yönlü nasıl değerlendirdiklerini irdelemektedir. Bu kapsamda, öğretmen adaylarının kuram ve uygulamayı ilişkilendirme biçimleri, kendi kuramlarını oluşturmaya yönelik deneyimleri sunulacak ve var olan İngilizce öğretmen eğitimi lisans programı kısaca değerlendirilecektir.

Anahtar sözcükler: Kuram-Uygulama, Öğretmenlik Uygulaması, İngilizce öğretmen eğitimi

Özgeçmiş

Dilek İnal İstanbul Üniversitesi- Cerrahpaşa'da Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi İngiliz Dili Eğitimi Anabilim Dalı'nda doktor öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. Temel ilgi ve araştırma alanları arasında öğretmen yetiştirme, uygulamalı dilbilim, küresel bir dil olarak İngilizce ve Dünya İngilizceleri, yazın eğitimi ve kültür çalışmaları olan İnal bu konularda lisans, yüksek lisans ve doktora dersleri vermektedir.

Yabancı Dilde Konuşma Becerisi ve Öğretmen Yetiştiricilerle Bağlantıları

Prof. Dr. Mehmet DEMİREZEN

Ufuk üniversitesi
mehmet.demirezen@ufuk.edu.tr

İyi bir yabancı dil öğretmenin niteliklerine bakmadan önce, o öğretmeni yetiştiricilerin niteliklerine bakmak gerekir. Öğretmen yetiştiricilerinin konu alanındaki yetkinlik düzeylerinden en önemlisi, yabancı dilde konuşma yetkinliğidir, çünkü konuşma yetkinliği diğer tüm becerileri sırtında taşıyan ve aktaran bir beceridir. Önceleri, konuşma ve anlatım becerisi sesletim (pronunciation) ve tonlama (intonation) işlemlerindeki başarı olarak düşünülmekteydi. Aslında, tonlama becerisi sesletimi kapsamakla kalmayıp, vurgu), durgu (juncture), sesyüksekliği (pitch), ritim, tempo, melodi ve prosodi (bürünbilim) becerilerini de içerir; bu öğelerin her biri, bir yabancı dilin doğallığının taşıyıcılarıdır. Bir tanesini başaramama, diğerlerin kazanılamamasına temel olur. Bütün bu becerilerin bir kişinin konuşmasında birlikte işlemlenmesiyle, bir yabancı dil öğretmenin aksanı ortaya çıkar. Aksan, anadilin ve çok dillilerde diğer dillerin öğrenilen yabancı dile baskısıyla belirir. Aslında yabancı dilde aksanlı konuşma, o yabancı dili aslına yakın bir doğallıkla konuşamama düzeyidir ve öğretmen yetiştiricileri için aksanlı bir yabancı dil becerisi, istendik bir nitelik değildir. Aksanlı öğretmen yetiştiricileri, aksan kırma çalışmalarıyla aksanlarını düzeltip, yabancı dilin asıl konuşulduğu düzeye doğru konuşmalarını doğallaştırmalıdır. Aksanlı öğretmen yetiştiricileri, öğrenciler tarafından beğenilmemekte ve istenmemektedir. Aksanı olan yabancı dil öğretmeni yetiştiricilerinin aksanlı öğretmenler yetiştirmeleri kaçınılmazdır.

Anahtar sözcükler: Sesletim, Tonlama, Aksan, Vurgu, Durgu, Sesyüksekliği, Ritim, Tempo, Melodi ve Prosodi

Özgeçmiş

Prof. Dr. Mehmet DEMİREZEN'in ilgi alanları arasında sesletim ve sesbilim öğretimi, tonlama ve tonlama analizleri, yazma eğitimi, yabancı dil eğitimi politikaları ve öğretmen yetiştirme yer almaktadır. Hâlihazırda Ufuk Üniversitesi Yabancı Diller Eğitimi Bölümü başkanlığı ve Yabancı Diller Yüksekokulu Müdürlüğü görevlerini yürütmektedir. Aynı zamanda İngiliz Dili Eğitimi danışmanlığı yapmaktadır.

Yabancı Dil Öğretmeni Yetiştirenlerin Gelişim Sürecine Kavramsal Bir Bakış

Doç. Dr. İskender Hakkı Sarıgöz

*Gazi Üniversitesi
isksar@yahoo.com*

Yabancı dil öğretmeni yetiştirme esas olarak eğitim fakültelerinin yabancı diller bölümlerinin görevidir. Program çok uzanımlı ve katmanlı yapıdadır. Bu programdan yetişecek öğretmen adayları çok parçalı bir yabancı dil programını öğrencilere uygulamalı bir biçimde bilişsel boyutta sunacaklardır. İletişim amaçlayan ve sosyal boyutlu olması gereken yabancı dil öğretiminin tasarımı son derece karmaşıktır. Gerekli mesleki bilgi ve uygulamalar dört yıllık üniversite programında bulunan yabancı dil ve yöntembilim derslerine ve staj uygulamasına dağıtılmıştır. Öğretmen yetiştirenlerin etkin olması gereken alanların her birisi çok yoğun ve deneyim gerektiren akademik birikimler içerir.

Bu mesleki kültür, kişisel anlamda alınan eğitim, yabancı dil öğretim deneyimi, öğretmen yetiştirmeye başladıktan sonra edinilen deneyim ve gelişen yaratıcılık yeteneği sonucu ortaya çıkabilir. Yabancı dil öğretmeni yetiştirenler aynı anda burada bazıları gözden geçirilen uzanımların teknik özelliklerinin ve içeriklerinin tamamını gerektiğinde çeşitli karışımlarda eşzamanlı olarak kullanır. Bu özellik ileri düzey bir mesleki kültürel birikim ve uygulama becerisi gerektirmektedir. Bilimsel kaynaklar her birisi hakkında geniş teorik bilgi içermektedir, buna karşın, yıllara yayılan bu edinim ve birikim yalnızca literatürden sağlanamaz. Yabancı dil öğretmeni yetiştiricisi bölümü yoktur. Kendini bu konuda geliştirmek isteyenler lisans programından sonra yabancı dil eğitimi bölümlerinin sunduğu yüksek lisans ve doktora programlarında öğretmen yetiştirme konusuna odaklanarak bu alanda ilerleyebilirler ve sonrasında uygulama döneminde öğrendiklerini hayata geçirerek geliştirirler. Gelişimin son bölümünde, öğretmen yetiştirenlerin işe gerçekten başlamak için yabancı dil öğretmeni yetiştiren bölümlerin yöntembilim sınıflarında dili nasıl öğreteceklerini adaylara teorik ve uygulamalı olarak öğretmeleri gerekmektedir. Dil öğretiminin dünü, bugünü ve geleceği konusundaki tartışmalar bu süreçte birçok yaklaşımın anlamlandırılmasında ve yöneylem konusunda öğretmen yetiştirenlere destek olmaktadır. Bu bağlamda, yöntembilim derslerini veren uzmanların yetişmesinin

uzunca bir süre aldığı açıktır. Öğretmen yetiştirenler için eğitim kendini geliştirme ve gelecekteki mesleki gelişimlere uyum gösterme anlamında hiçbir zaman sona ermez. Başka bir deyişle, yabancı dil öğretmeni yetiştirme mesleğindeki bilgi gelişimi öğretmen yetiştiricisini hayat boyu etkiler ve geliştirir, o da bu mesleki kültürü kişisel olarak etkileyip teorik ve uygulamalı alanlarda katkı sağlayabilir.

Yabancı dil öğretmeni yetiştirenlerin öğretmen adayları üzerindeki etkileri teorik ve uygulamalı alanlardadır. Teorik alan yeterli yabancı dil seviyesine ulaşmış adayların yöntemler ile tanışması ile başlar. Öğretmen yetiştiriciler ana uzmanlık konularından olan yöntemler dönemi ve yöntemler sonrası dönem hakkında öğrenciler için kontrollü bir deneyim tasarlar ve uygular. Mikro-öğretim yöntemi bu çalışmada en üst noktadır ve öğretmen yetiştiricisi için düzenleme ve uygulama açısından çok planlı çalışma ve düzenleme becerileri gerektirir. Doğal olarak yetiştirici için gerekli diğer bir uygulama da geri dönüt sistemidir. Kendisi, gerçekleşen mikro-öğretim etkinliklerine uyumlu dönüt kriterleri geliştirir ve sunumları yorumlar.

Bu tartışmada öğretmen adaylarını yetiştiren uzmanların nitelikleri iki boyutta ele alınmaktadır. Bunlar; genel uzmanlar ve alt uzmanlar olarak ikiye ayrılmıştır. Bu çalışma sadece başlıca niteliklere değinmektedir ve üniversite seviyesindeki öğretmen yetiştirme çalışmalarında yetiştiricilere gerekli nitelikler ele alınmaktadır. Burada tartışılan yetiştirme geleneği bir öğretmen adayının dört yıllık üniversite eğitiminin en az son üç yılına yayılmış birçok yöntembilim dersine katılması ile gerçekleşebilir.

Özgeçmiş

Doçent Dr. İskender Hakkı Sarıgöz otuz beş yıla yakın bir süredir İngilizce Öğretmenliği alanında çalışmaktadır. Lisans, yüksek lisans ve doktora düzeylerinde ders vermektedir. Çalışmakta olduğu Gazi Üniversitesi haricinde yurtiçi ve yurtdışı üniversitelerde de ders vermiştir. Mesleki ilgi alanlarına giren konuların içinde Yöntembilim, Yabancı Dil olarak İngilizce Öğretimi, Çocuklara Yabancı Dil Öğretimi, Sosyodilbilim, Çeviri, Yabancı Dil Öğretiminin Disiplinlerarası Boyutları ve Kültürlerarası İletişim bulunmaktadır.

Öğretmen Yetiştirenlerin Nitelikleri

Prof. Dr. Leyle TERCANLIOĞLU
Doç. Dr. Nalan KIZILTAN

*19 Mayıs Üniversitesi
kiziltannalan9@gmail.com*

Günümüzde bilim ve teknolojiadaki hızlı gelişmeler insan gücünü uluslararası standartlar ile belirlemektedir. Kalite yönetimi ile de bu standartlar ölçülür hale gelmiştir. Türk öğretmen eğitimi akreditasyon sistemi üç grup standart üzerine oturmaktadır: Başlangıç standartları, yeterlik sahibi öğretmenler yetiştirmek için gerekli girdilere ilişkin standartlar olup süreç standartları, öğretim elemanlarının öğretmen adaylarının istenilen yeterliliklere ulaşmalarını sağlamak için yapmaları gerekenlerdir. Ürün standartları ise yeterli girdilerin uygun bir süreç yoluyla, uygun bir biçimde kullanılmasının sonucu olarak ulaşılması gereken düzeydir. Ancak yukarıdaki standartlara sahip yabancı dil öğretmenleri yetiştirmek için öğretmen standartları neler olmalıdır?

İzlenecek yöntem olarak öğretmen eğitimi akreditasyon sistemini sağlıklı çalışır kılmak için aşağıda sıralanan paydaşların nitelikleri üzerinde tek tek durulacaktır.

- 2018-2019 öğretim yılı itibariyle İngilizce öğretmeni yetiştiren kurumların yeni eğitim-öğretim programları,
- Öğretmen eğitiminde görev alan öğretim elamanları,
- Öğretmen eğitiminde görev alan okul öğretmenleri,
- Uygulama okulu koordinatörleri.

Sonuç olarak öğretmen yetiştirenlerin niteliklerinde standartlar belirlenecektir.

Özgeçmiş

Nalan KIZILTAN, Lisans Eğitimini OMÜ’de Yüksek Lisans ve Doktora Eğitimini Hacettepe Üniversitesi İngiliz Dilbilimi Bölümünde tamamladı. Doktora sonrası çalışmalarını YÖK/Dünya Bankası Bursu ile 1996-97 Yılları arasında A.B.D. Ohio State Üniversitesinde yaptı. 2003 Yılında Dünya Bilim Kadını Ödülü ile onurlandırıldı. 2005 Yılında Uluslararası Akademik Danışman Kurulu Üyeliğine seçildi. 2008-2013 yılları arasında İtalya’nın Salento Üniversitesinde öğretim üyeliği yaptı. Helen OMÜ’de öğretim üyeliği yapmaktadır. Çalışmaları “Dilbilim, Dil edinimi, öğretimi ve Öğretmen Eğitimi” üzerinedir.

Yabancı Dil Öğretmen Eğitimi, 21. Yüzyıl Becerileri ve Mesleki Gelişim

Prof. Dr. Birsen TÜTÜNİŞ

İstanbul Kültür Üniversitesi
b.tutunis@iku.edu.tr

21. yüzyıl öğretmenin mesleki gelişimi 21. Yüzyıl öğrencisine gösterilen büyük ilgi nedeniyle çok önem kazanmıştır. Bilim adamları öğretmen yetiştirme konusunda değişik modeller sunmuşlardır (NIE, VSK Model, 2009). Öğrencilerin 21. Yüzyıl becerilerini (Öğrenme, okuma ve hayat) geliştirmek öğretmenlerin sahip olduğu becerilere ve mesleki gelişimlerine bağlıdır.

Bu bildiride Avrupa birliği öğretmen yetiştirme modelleri ve kriterleri üzerinde durulacak, Türk Yabancı Dil öğretmen yetiştirme programlarının 21. Yüzyıl becerileri kazandırma ve mesleki gelişim konusunda konuşmacı tarafından ortaya konulan sorular cevaplanacaktır.

Özgeçmiş

Prof. Dr. Birsen Tütüniş Boğaziçi Üniversitesinde çalışmış ve İngiltere Sussex Üniversitesinden Doktorasını almıştır. Alanımızda uzun yıllar çalışmış ve Trakya Üniversitesinden emekli olmuştur. Prof. Tütüniş'in çok sayıda yayınlanmış uluslararası makalesi ve kitapları vardır. Halen İstanbul Kültür Üniversitesinde çalışan Prof. Tütüniş “ ELT Research Journal” editörlüğü ve uluslararası IATEFL TTEd SIG koordinatörlüğü yapmıştır.

Mesleki Gelişim

Prof. Dr. Derin ATAY

Bahçeşehir Üniversitesi
derin.atay@es.bau.edu.tr

Öğrenci başarısını etkileyen en önemli faktör öğretmenlerin kalitesidir ve bu kaliteyi arttırmanın temel yollarından biri öğretmenlerin kendi mesleki uygulamalarını iyileştirecek ve öğrencilerinin başarısını yükseltecek mesleki gelişim fırsatlarına sahip olmalarıdır. Guskey (2000) öğretmen mesleki gelişimini, öğrencilerini ilerletmek için, eğitimcilerin mesleki bilgi, beceri ve tutumlarını geliştirmek üzere düzenlenen süreç ve etkinlikler olarak tanımlar.

Günümüzde öğretmen yetiştirme çerçevesinde öğretmeni bilgiyle donatmak anlayışı değişmiştir. Yeni anlayış, öğretmenin öğretim süreçlerinde duruma uygun bir yaklaşım geliştirme ve bu yaklaşımı diğer bilim insanlarıncaya ortaya konulmuş yaklaşımlarla ilişkilendirme yeterlikleri üzerinedir. Alanda yaygın olan bilgi aktarımı temelli hizmet-içi mesleki gelişim programlarının etkilerinin yeterli olmadığı araştırmalarda ortaya konmaktadır. Ancak halen, öğretmenlerin mesleki gelişim ihtiyaçları tam olarak tespit edilememekte ve birçok öğretmen katıldıkları mesleki gelişim faaliyetlerini etkili bulmamaktadır. Yeni bakış açısına göre öğretmen mesleki gelişimi öğretmen merkezli olmalı, sürece yayılmalı ve işe yerleşik öğrenme şeklinde olmalıdır.

Bu sunumda dünyada ve ülkemizde yer alan öğretmen mesleki gelişim programlarından örnekler verilecek ve programların öğretmenler üzerindeki etkilerine değinilecektir. Sunumda özellikle öğretmen merkezli mesleki gelişim programlarına katılan farklı kurumlarda görev yapan İngilizce öğretmenlerinin, program sonrası çalışmalarına yer verilecektir.

Özgeçmiş

Prof. Dr. Derin Atay halen Bahçeşehir Üniversitesi Yabancı Diller Eğitimi Bölümünde görev yapmaktadır. Öğretmen araştırması, dil öğretiminde kültürün rolü, hizmet-içi öğretmen eğitimi ve mesleki gelişim ve öğretmen eğitiminde eleştirel düşüncenin geliştirilmesi konularında yaptığı çalışmalar bulunmaktadır.

Farklı Branş Grubu Öğretmenlerinin Mesleki Gelişim Farkındalıkları Üzerine Bir Çalışma

Doç. Dr. Oya TUNABOYLU
BÜYÜKYAVUZ

Süleyman Demirel Üniversitesi
obuyukyavuz@gmail.com

Mesleki gelişim (MG), mesleki eğitimden farklı olarak “yaşam boyu” süren bir süreçtir. Hemen her disiplinde olagelen ve hızına yetişilemeyen “değişimler” ve “yenilikler” her meslek grubunda çalışanları, bilgi ve becerilerini “güncel” tutmaya, mesleki gelişim süreçleriyle o ya bu şekilde ilgilenmeye zorlamaktadır. Aslında, alan yazında gelişimin kurumsal güdüleme ya da dışarıdan zorlama ile değil, bizzat kişinin “kendisi” tarafından başlatılması gerektiği vurgulanmaktadır. Öz olarak söylemek gerekirse, kimse kimseyi dışarıdan “geliştireMEZ”. “Farkındalık” ya da “farkında olma” olgusu günümüzde yaygın olarak kullanılmaktadır. Bir şeyin “farkında olmak” temelde o şeyin “var olduğu”nu bilmek, “dikkatini o yöne çekmek” ve “yoğunlaşmak” eylemlerini içermektedir. Sunumda, katılımcılarla devam eden bir çalışmanın ön verileri paylaşılacaktır. Çalışmanın amacı, 4 farklı branş grubu öğretmenlerinin MG farkındalıklarına bakarak olası farklılıkları betimsel bir çalışma ile tespit etmektir. Devam çalışmalarında, bu farklılıkların nedenleri konusuna değinilecektir. Veriler, araştırmacının uzman görüşü olarak hazırladığı anket ve yüz yüze görüşmelerden toplanıp; nicel veriler SPSS, nitel veriler ise NVivo programları kullanılarak analiz edilecektir. Çalışma, araştırmacının “öğretmen eğitimi”si olarak “kendi” MG sürecinde amaçladığı birkaç gelişim eylemini de kapsamaktadır.

Anahtar kelimeler: mesleki gelişim, farkındalık, öğretmen eğitimi.

Özgeçmiş

Oya Tunaboşlu Büyükyavuz, Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, İngilizce Öğretmenliği Anabilim Dalından 1990 yılında mezun oldu. Aynı yıl, bölümde araştırma görevlisi olarak akademik hayatına başladı. 1992 yılında ilk yüksek lisans derecesini aynı anabilim dalında İngiliz Tiyatrosu üzerine yaptı. 1995 yılında, Ulusal Eğitimi Geliştirme (National Education Development Project) çerçevesinde, Dünya Bankası/YÖK Bursu kazanarak, Amerika Birleşik Devleti, Ohio Devlet Üniversitesine doktora çalışmalarını yapmak üzerine gitti. Adı geçen üniversiteden, TESOL üzerine ikinci yüksek lisans derecesini (tezsiz) alarak, 1999 yılında doktorasını tamamladı. 2005-2011 yılları arasında iki dönem Süleyman Demirel Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksekokul müdürlüğü görevinde bulundu. Okul, araştırmacının yürütücüsü olduğu, It's Your Turn (2009) ve Don't Memorize Just Act and Internalize (2011) adlı projeleriyle Avrupa Dil Ödülü (European Language Label Award) olarak tescillendi. Oya Tunaboşlu Büyükyavuz'un akademik ilgi alanları; yabancı dil öğretmen yetiştirme, (program geliştirme, öğretmen adaylarının motivasyonlarını artırıcı etkinlikler düzenleme...), mesleki gelişim, öğrenen/öğreten özerkliği' dir .

MEBBİS Uygulaması ve Öğretmenlik Uygulama Derslerine İlişkin Sorunlar

Doç. Dr. Gonca EKŞİ

Gazi Üniversitesi
goncayangin@gmail.com

Milli Eğitim Bakanlığının eğitimle ilgili tüm konuları MEBBİS üzerinden gerçekleştirilmektedir. Yabancı dil öğretmeni yetiştirme eğitiminin vaz geçilmez bir parçası olan Öğretmenlik Uygulaması dersleri bakanlığa bağlı okullarda yapılmaktadır. Son iki yılda değerlendirme süreci dolayısıyla öğretmen adayları ve öğretim üyeleri MEBBİS ile tanışmaktadır. Bu çalışmada öğretmenlik uygulama dersi sürecinde MEBBİS kullanımında yaşanan sorunlar konusunda üç öğretim üyesi ve Ankara ilinde üç ayrı lisede çalışan sekiz öğretmen, bir müdür yardımcısı ile mülakat yapılmıştır. Bu sistemle daha fazla aşına olması beklenen okul müdürleri, staj konusundan sorumlu müdür yardımcıları ve öğretmenleri dahi Öğretmenlik uygulama dersi sürecinde bu sistemi nasıl kullanacaklarını tam olarak bilememektedir. Sistemde doldurulması gereken alanlar ve bunların kimlerin sorumluluğunda olduğu, bu değerlendirme süreçlerinin son tarihlerinin ne olduğu gibi konularda eksik bilgi hatalara sebep olmaktadır. Bu değerlendirmelerin öğretmen adaylarının atanmasında bir kriter olarak kullanılacağına dair alınan duyurular sebebiyle hem öğretmenler hem de öğretim üyeleri tam puan verme eğiliminde olduklarını ifade etmişlerdir. Ders izleme ve devamındaki görüşmelerde eksikliklere ya da gelişme gereken yerlere dikkat çektiklerini ancak sistemde değerlendirme yaparken mağduriyet yaşanmaması için tam puan verdiklerini ifade etmişlerdir. Değerlendirme konusundaki maddelerin sayıca çok olduğu da belirtilmiştir. Sistem bu hali ile hem öğretim üyeleri hem de okul öğretmen ve yöneticileri tarafından fazlasıyla detaylı ama etkisiz olarak değerlendirilmektedir.

Anahtar kelimeler: MEBBİS, öğretmenlik uygulaması

Özgeçmiş

Doç. Dr. Gonca EKŞİ Gazi Üniversitesi İngiliz Dili Eğitimi anabilim dalında görev yapmaktadır. Çalışma alanlarından bazıları öğretmen yetiştirme, çocuklara yabancı dil öğretimi, teknoloji ve dil öğretimi, materyal ve müfredat geliştirmedir.

**Yabancı Dil Öğretmeni Yetiştirme
Sürecinde Öğretmen Adaylarının
Yeterliliklerinin İhtiyaç Kapsamında
Belirlenmesi ve Yeni Uygulamalara Göre
Değerlendirilmesi**

Dr. Öğretim Üyesi Ayfer SU BERGİL

*Amasya Üniversitesi
ayfer_su@yahoo.com*

Bu çalışmanın amacı *Öğretmenlik Uygulaması Dersi* ve aday öğretmenlik süreciyle ilgili genel bilgiler sunarak literatürde yapılan çalışmaları dikkate alarak yabancı dil öğretmen adaylarının yeterliliklerine mevcut uygulamalardan farklı olarak genel bir bakış açısı geliştirmek ve yabancı dil öğretmeni yetiştirme sürecine yönelik önerilerde bulunmaktır. Ülkemizdeki Yabancı Dil Öğretmeni Yetiştirme Süreci dikkate alındığında tek dönem olarak uygulanan okul deneyimi derslerinin kaldırıldığı ve öğretmenlik uygulaması derslerinin iki dönem şekline yeni öğretim programlarında sunulduğu bilinmektedir. Yeni olan bu gelişme öğretmenlik uygulaması derslerinin etkinliklerinin alanlara özgü olarak ele alınıp tekrar güncellenmesi durumunu ortadan kaldırmamakla birlikte acil bir ihtiyaç olarak hala karşımıza çıkmaktadır. Literatürde belirtilen ve araştırmacı tarafından yürütülen farklı çalışmalar İngilizce Öğretmen adaylarının yeterliliklerinin artırılmasına yönelik farklı uygulamalar yapılması gerektiği ihtiyacını ortaya koymaktadır. Yabancı dillerin öğretimi, öğrenimi, değerlendirilmesi ve beyanı için geliştirilmiş olan ortak Avrupa ölçütleri yabancı dil öğretmeni yetiştirmede de bu ortak ölçütlerin kullanımına ilişkin önerilerde bulunmaktadır. Dil Öğretmen Adaylarına Yönelik Avrupa Portfolyosu (DÖAYAP) yabancı dil öğretiminde dil yeterliliği ölçütlerini ortaya koyduğu gibi dil öğretimi sürecindeki belirli standartları da çok kapsamlı bir şekilde beraberinde getirmektedir. Bu çalışmada, araştırmacı tarafından gerçekleştirilmiş olan gerek doktora tezi kapsamında ve öğretmenlik uygulaması dersleri bünyesinde gerekse Amasya Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri kapsamında Amasya İl Merkezinde görev yapan İngilizce öğretmenleri kapsamında DÖAYAP ölçütleri kullanılarak elde edilen veriler değerlendirilmiş ve ortaya çıkan ihtiyaçların gerçekte uygulanan ölçütlerle ne kadar bağdaştığına yönelik çok küçük ölçekli bir karşılaştırma sunularak Türkiye'deki dil öğretmeni yetiştirme süreçlerinin alanlara özgü ve derinlemesine gözden geçirilerek farklı uygulamalar ile daha etkin bir öğretmenlik uygulaması süreçlerinin hedeflenmesi gerektiği önerilmektedir.

Anahtar Sözcükler: Öğretmenlik uygulaması dersi, yabancı dil öğretmeni yetiştirme süreci, yabancı dil öğretmen yeterlilikleri, dil öğretmen adaylarına yönelik Avrupa portfolyosu.

Özgeçmiş

Ayfer SU BERGİL, 2015 tarihi itibarıyla Dr. Öğretim Üyesi olarak Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi İngiliz Dili Eğitimi Anabilim Dalı'nda görev yapmaktadır. Lisans öğrenimini Gazi Üniversitesi İngilizce Öğretmenliği Bölümünde 2004 yılında, yüksek lisans öğrenimini Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Bilimleri Öğretim Programları ve Öğretim Bilim Dalında 2010 yılında ve doktora öğrenimini Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi İngiliz Dili Eğitimi Anabilim Dalı'nda 2015 yılında tamamlamıştır. Yabancı dil öğretimi ve öğretmeni yetiştirme konuları başlıca çalışma alanlarıdır.